

ਨਿਹਚਾ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਨ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰਵਾਇਆ (ਭਾਗ 1)

9 ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੱਧ ਦਾ ਸਾਡਾ ਅਧਿਆਇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਸਾਡੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਅੱਠ ਅਧਿਆਇਆਂ ਨੂੰ “ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ” ਭਾਗ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਅੱਠ ਅਧਿਆਇਆਂ ਨੂੰ “ਵਿਹਾਰਕ” ਭਾਗ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। “ਵਿਹਾਰਕ” ਭਾਗ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: “ਵਿਆਖਿਆ” (9:1-11:36) ਅਤੇ “ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ” (12:1-15:13)। 9 ਤੋਂ 11 ਅਧਿਆਇਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪੌਲਸ ਦੀ ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਵੇਖਾਂਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਿਮ ਮੈਕਗਿਉਗਨ ਨੇ “ਯਹੂਦੀ ਸਮੱਸਿਆ” ਕਿਹਾ ਹੈ: ਨਿਹਚਾ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸੀਨਈ ਪਰਬਤ ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ।

9 ਤੋਂ 11 ਅਧਿਆਇਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਨ. ਟੀ. ਰਾਇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਰੋਮੀਆਂ 9-11 ਉਨੇ ਹੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹਨ ਜਿੰਨੇ ਕਿ ਕੰਡਿਆਲੇ ਕੰਡਿਆਂ ਨਾਲ [ਭਰੇ] ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।”² ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ, “ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ‘ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ’ ਦੇ ਅੱਠ ਅਧਿਆਇਆਂ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ‘ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ’ ਦੇ ਚਾਰ ਅਤੇ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹੇਲੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਧਿਆਇਆਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”³

ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਇੰਨੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਿਉਂ ਹਨ? ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ,

ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਮੱਸਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਦੂਜਾ, ਪੋਲੁਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਲਝਣ ਵਾਲਾ ਭਾਗ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਪੂਰਵ-ਗਿਆਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਚੋਣ ਤੇ ਮੂਲਪਾਠਾਂ ਲਈ ਕੈਲਵਿਨਵਾਦ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਆਇਆਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ “ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤ” ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਖਾਸ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਸਬਦ ਇਹ ਹਨ ਜੋ ਰੋਮੀਆਂ 11:26 ਵਿੱਚ ਹਨ: “ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਸਾਰਾ ਇਸਰਾਏਲ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ।” ਉਹ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਤੇ, ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਣਗੇ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਣ ਭਾਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। (ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਰੋਮੀਆਂ 8 ਦੇ ਨਾਲ 12 ਅਧਿਆਇ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ 9 ਤੋਂ 11 ਅਧਿਆਇਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੁੱਲਣਾ।) ਫਿਰ ਵੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਰੋਮੀਆਂ 9-11 ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ, ਪੋਲੁਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਮੁੱਚੇ ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਇਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਡੀ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖੀਏ।

ਨਿਹਚਾਹੀਣ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਉਦਾਸੀ (9:1-5)

¹ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਸਤ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਹੈ। ²ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਵੱਡਾ ਸੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸਦਾ ਦੁਖੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ³ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਭਈ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੇਰੇ ਅੰਗ ਸਾਕ ਹਨ ਆਪੇ ਮਸੀਹ ਵੱਲੋਂ ਸਰਾਪੀ ਹੁੰਦਾ। ⁴ਓਹ ਇਸਰਾਏਲੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁੱਤ੍ਰਲਾਪਣ, ਪਰਤਾਪ, ਨੇਮ, ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਦਾਨ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਅਤੇ ਪਰਤੱਗਿਆ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਹਨ। ⁵ਨਾਲੇ ਪਿਤਰ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਸੀਹ ਓਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਇਆ ਜਿਹੜਾ ਸਭਨਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ, ਆਮੀਨ।

ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਅਧਿਆਇ 9 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬੜੀ ਨਿਪੁਣਤਾ ਨਾਲ ਤਿਆਰਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੱਠਾਂ ਅਧਿਆਇਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ, ਪੋਲੁਸ ਕਹਿੰਦਾ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੁੰਨਤ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਧਰਮੀ ਨਹੀਂ

ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਗੱਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਲੋਭਲ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਦੇਸ ਝੂਠਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ (ਵੇਖੋ 11:13; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9:15; ਗਲਾਤੀਆਂ 2:8, 9), ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਥਾਨ ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਉਸਨੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 13:14, 46)। ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ “ਪਹਿਲਾਂ ਯਹੂਦੀ [ਲੋਕਾਂ] ਦੇ ਲਈ ਹੈ” (1:16)। ਇੱਥੇ 9:1-5 ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਰੂਪ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਆਪਣੀ ਗਹਿਰੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 1. ਪੈਰਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੌਲੁਸਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ: **ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਸਤ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਹੈ।** ਵਾਕ “ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ” ਅਤੇ “ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ” ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਖੜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਸੱਚ ਨਾ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।⁵

ਆਇਤ 2. ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਵਿਅਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ: **ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਵੱਡਾ ਸੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸਦਾ ਦੁਖੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।** ਕਿਸਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ? ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਯਹੂਦੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਭਟਕ ਗਏ ਸਨ। ਵਚਨ 10:1 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ “ਮਨ ਦੀ ਚਾਹ” ਅਤੇ . . . ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ “ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ” ਦੇ ਲਈ ਹੈ।

ਆਇਤ 3. ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੰਗ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: **ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਭਈ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੇਰੇ ਅੰਗ ਸਾਕ ਹਨ ਆਪੇ ਮਸੀਹ ਵੱਲੋਂ ਸਰਾਪੀ ਹੁੰਦਾ।** “ਸਰਾਪੀ” ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ *ἀνάθεμα* (ਐਨਾਥੇਮਾ) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। “ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ . . . ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਿਆਇਕ ਗੁੱਸੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ ਹੈ।”⁶ ਸ਼ਬਦ *ਐਨਾਥੇਮਾ* ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਡਗਲਸ ਜੇ. ਮੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਰਾਪਤ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:3; 16:22; ਗਲਾਤੀਆਂ 1:8-9)।”⁷

ਬੇਸ਼ੱਕ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਇਵਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਾਪਤ ਹੋਵੇ। ਆਇਤ 14:12 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸੋ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪੇ ਆਪਣਾ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ।” ਜੇ ਪੌਲੁਸ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਭਵ

ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਯਹੂਦੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਭਾਵ ਸਾਨੂੰ ਮੂਸਾ ਦੀ ਉਸ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਸੇਨੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਭੜਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: “ਹਾਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੱਡਾ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸੇਨੇ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਬਣਾਏ। ਹੁਣ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਪ ਮਾਫ਼ ਕਰੀਂ ਅਰ ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਪੋਥੀ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੀ ਤੈਂ ਲਿਖੀ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਮਿਟਾ ਸੁੱਟੀ!” (ਕ੍ਰੂਚ 32:31, 32)।⁸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੂਸਾ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ, “ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈਂ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ,” ਜਦ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਹੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਘੋਰ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਗਹਿਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਹਨ।

ਆਇਤ 3 ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੋ: “ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਾਰਣੀ ਮੇਰੇ ਅੰਗ ਸਾਕ ਹਨ।” ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਗੀ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਬਦ “ਭਰਾਵਾਂ” ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1:13; 12:1; 15:30); ਪਰ ਇੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੇ ਸੰਗੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬੰਧਨ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ “ਲਹੂ ਤੇ ਮਾਸ” ਸਨ (TEV)। ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਸੀ; ਪਰ ਕੌਮੀ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਸੀ।⁹

ਆਇਤਾਂ 4, 5. ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ “ਭਰਾਵਾਂ” “ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗ ਸਾਕ” ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ਸੀ, “ਸੋ ਯਹੂਦੀ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ?” (3:1)। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤਾ”; ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਲਾਭ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੀ ਕਿ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ” (3:2)। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਆਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ **ਇਸਰਾਏਲੀ** ਸਨ। ਇੱਕ ਸਵਰਗ ਦੂਤ ਨਾਲ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਘੋਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦਾ ਨਾਮ “ਇਸਰਾਏਲ” ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ (ਉਤਪਤ 32:28), ਜਿਹਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਯੁੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ” ਜਾਂ “ਉਹ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੜਦਾ ਹੈ।” ਸ਼ਬਦ “ਇਸਰਾਏਲੀ” ਇਸਰਾਏਲ/ਯਾਕੂਬ ਦੀ ਅੰਸ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਖਾਸ ਮਹੱਤਤਾ ਸੀ। “ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ [ਨਵੇਂ ਨੇਮ] ਦੇ ਸਮੇਂ, ਫਲਿਸਤੀਨੀ ਯਹੂਦੀ ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਹਨ।”¹⁰ (ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਠ ਅਧਿਆਇਆਂ ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ “ਯਹੂਦੀ” ਅਤੇ “ਯਹੂਦੀਆਂ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ; ਪਰ ਅਧਿਆਇ 9 ਤੋਂ 11 ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਨੇ ਮੁਖ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਬਦ “ਇਸਰਾਏਲ” ਅਤੇ

“ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ” ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਹੈ।)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਕਿ **ਪੁੱਤ੍ਰਲਾਪਣ** ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ “ਪੁੱਤ੍ਰਲਾ” ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਕੋਮ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ਆਪਣੇ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੋਣ ਲਈ **ਚੁਣਿਆ** ਹੈ (ਵੇਖੋ ਕੂਚ 4:22; ਹੋਸ਼ੇਆ 11:1)।¹¹ ਉਸ ਨੇ ਮਿਸਰ ਜਾਂ ਬਾਬਲ ਜਾਂ ਅੱਸੂਰ ਵਰਗੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕੋਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ, ਪਰ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਇਸਰਾਏਲ ਕੋਮ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ, “ਮੈਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਤਾ” (ਆਮੋਸ 3:2)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੇ **ਪਰਤਾਪ** ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਤੇ ਪਰਤਾਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖਾਸ ਪਰਜਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਵਧੀਕ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ **קָדַשׁ** (*ਸਕੀਨਾ*) ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਬੱਦਲ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ ਅਤੇ ਅੱਗ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਜਾੜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਕੂਚ 13:21)। ਜਦੋਂ ਡੋਹਰੇ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨੇ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਕੂਚ 40:34), ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੰਬੂ ਦਾ ਬਣਾਉਣਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਉਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ (1 ਰਾਜਿਆਂ 8:10, 11)। ਸਿਰਫ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਦਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਚੌਥੀ ਚੀਜ਼ **ਨੇਮ**¹² ਸਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨੇਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ (ਉਤਪਤ 17:1-8; ਵੇਖੋ 12:1-3; 22:18) ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸੀਨਈ ਪਹਾੜ ਤੇ ਇੱਕ ਕੋਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ (ਕੂਚ 24:8; ਵੇਖੋ 20:1-17)। ਹੋਰ ਨੇਮ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਨੇਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ (2 ਸਮੂਏਲ 23:5; ਵੇਖੋ 7:12)। ਇਹ ਸਾਰੇ ਨੇਮ ਸਿਰਫ ਇਸਰਾਏਲ ਕੋਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਗਏ ਹਨ।

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ **ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਦਾਨ** ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ) ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਲਾਭ ਮੰਨਿਆ (3:1, 2)। ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵੀ **ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ** ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ, ਅਧਿਆਇ 9 ਦੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ “ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਦਾਨ” ਨੂੰ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਮੌਕੇ ਤੇ, “ਗੱਜਾਂ ਹੋਈਆਂ ਅਰ ਲਿਸ਼ਕਾਂ ਪਈਆਂ ਅਰ ਇੱਕ ਕਾਲਾ ਬੱਦਲ ਪਹਾੜ ਉੱਤੇ ਸੀ ਅਰ ਤੁਰ੍ਹੀ ਅਵਾਜ਼ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਸੀ।” ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, “ਅਰ ਸਾਰੇ ਸੀਨਈ ਪਹਾੜ ਤੋਂ ਧੂੰਆਂ ਨਿੱਕਲਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਯਹੋਵਾਹ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਿਆ ਅਤੇ ਭੱਠੀ ਵਰਗਾ ਧੂੰਆਂ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਰ ਸਾਰਾ ਪਹਾੜ ਅੱਤ ਕੰਬ ਰਿਹਾ ਸੀ” (ਕੂਚ 19:16, 18)। ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਜਿਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ- ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ **ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ** ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਛੇਵੀਂ ਆਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ “ਮੰਦਰ” ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਣ

ਦੇ ਲਈ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲਪਾਠ ਵਿੱਚ ਬਸ “ਸੇਵਾ” ਹੈ (λατρεία, ਲਾਟ੍ਰੇਈਆ), ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਪਾਸਨਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।¹³ ਇੱਥੇ ਉਸ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਵਿਵਰਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੋਲੋਂ ਆਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ- ਉਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਕੀ ਹੈ।

ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਤਿੱਗਿਆ ਦੀ ਆਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੁਰਾਣਾ ਨੇਮ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਵਾਇਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਇਦਿਆਂ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਇਹ ਵਾਇਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਅੱਠਵੀਂ ਬਰਕਤ ਜਿਸਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਉਹ ਸੀ ਪਿਤਰਾਂ ਦੀ ਆਸ਼ਿਸ਼ (πατήρ ਵੱਲੋਂ, ਪੇਟਰ)। NIV ਵਿੱਚ “ਦੀ ਪੇਟ੍ਰੀਆਰਕਸ” “ਕੁਲਪਤਿ” ਹੈ। ਅਸਲੀ ਪਿਤਰ/ਕੁਲਪਤਿ ਅਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਕ, ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ ਸਨ; ਪਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਸ੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਕੁਲੀਨ ਲੋਕਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਯਹੂਦੀ ਉਚਿਤ ਰੀਤਿ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਿਤਰਾਂ ਤੇ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਆਖਰੀ (ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ) ਆਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਮਸੀਹ (ਮਸੀਹਾ) ਆਇਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਮੂਲ ਮਕਸਦ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮਸੀਹਾ ਆ ਸਕੇ। ਇਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸੀ; ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਵਾਕ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਸਰੀਰਿਕ (ਮਨੁੱਖੀ) ਪੱਖੋਂ ਯਹੂਦੀ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1:2-4; ਮੱਤੀ 1:1-25)। ਯਿਸੂ ਦਾ ਆਤਮਿਕ (ਰੱਬੀ) ਪੱਖ ਸਵਰਗੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 1:26-35)।

ਰਸੂਲ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ “ਮਸੀਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ” ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ “ਮਸੀਹ ਓਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਇਆ” “ਮਸੀਹ” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ [ਯਿਸੂ] ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੀ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੋਰਾਲਡ ਆਰ. ਕ੍ਰੈਗ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਮੁਕੁਟ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਲਈ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”¹⁴

ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਆਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਆਸ਼ਿਸ਼ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੀ

ਮਹਿਮਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਪਿਆ: ਜਿਹੜਾ ਸਭਨਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ, ਆਮੀਨ! ਇਹ ਸਤੁਤੀ ਗੀਤ (ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਵਚਨ) ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ “ਸਭਨਾਂ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਹੈ।” ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਿਆਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਮੈਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ” (ਮੱਤੀ 28:18)। ਉੱਪਰ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਜਾ ਬੈਠਾ (ਮਰਕੁਸ 16:19), ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇਸ ਵੇਲੇ ਰਾਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:25)।

ਸਤੁਤੀ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਹੁਣ ਹੈ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ।” ਇਸ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਅਰਥ ਹੈ “ਸਦੀਪਕ ਕਾਲ ਤੀਕੁਰ ਮੁਬਾਰਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ” (NKJV)। ਭਾਵੇਂ ਪੁਰਾਤਨ ਖਰੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵਿਰਲ ਸੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਭਾਵੇਂ “ਸਭਨਾਂ” ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਕੋਮਾ ਜਾਂ ਪੂਰਨ ਵਿਰਾਮ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਵਾਕ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਕੋਮਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ (ਜਿਵੇਂ NASB, KJV, NIV, ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ), “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ।” ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਵਿਰਾਮ ਲੱਗੇ (CJB; ਵੇਖੋ TEV; NEB), ਤਾਂ ਆਇਤ 5 ਦੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਿਤਾ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ” ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਲਾਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ, ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਦੂਸਰਾ, “ਸਰੀਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ” ਵਾਕ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ: “ਸਰੀਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,” ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਇਸਰਾਏਲੀ ਸੀ; ਪਰ “ਆਤਮਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,” “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ (ਜੇ) ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਮੁਬਾਰਕ ਹੈ।” ਭਾਵੇਂ ਜੇਕਰ “ਸਭਨਾਂ” ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਵਿਰਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਪੈਲਸ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੁੱਤਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਾਲਟਰ ਡਬਲਿਯੂ. ਵੈਂਸਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ [NIV] ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਸਟੀਕਤਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਰੋਮੀਆਂ 9:5 “ਪੂਰੇ [ਨਵੇਂ ਨੇਮ] ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਈਸੁਰਤਾਈ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਹੈ।”¹⁵ ਮੂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ: “ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਜਟਿਲ ਹੈ, ਪਰ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕੋਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਆਇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ . . . ਜੋ ਆਇਤਾਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ’ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।”¹⁶

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਰਬਸੱਤਾ (9:6-13)

‘ਪਰ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਬਚਨ ਅਕਾਰਥ ਹੋ ਗਿਆ; ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ਓਹ ਸੱਭੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨਹੀਂ।’ ਅਤੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਅੰਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਓਹ ਸੱਭੇ ਉਹ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਸਹਾਕ ਤੋਂ ਤੇਰੀ ਅੰਸ ਪੁਕਾਰੀ ਜਾਵੇਗੀ ‘ਅਰਥਾਤ ਨਾ ਓਹ ਜਿਹੜੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਹਨ ਪਰ ਵਾਇਦੇ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਅੰਸ ਗਿਣੀਦੀ

ਹੈ। ⁹ਵਾਇਦੇ ਦਾ ਬਚਨ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਭਈ ਇੱਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰਾਹ ਇੱਕ ਪੁੱਤ੍ਰ ਜਣੇਗੀ। ¹⁰ਅਤੇ ਨਿਰਾ ਇਹੋ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਾਂ ਰਿਬਕਾਹ ਇੱਕ ਜਣੇ ਅਰਥਾਤ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਇਸਹਾਕ ਤੋਂ ਗਰਭਣੀ ਹੋਈ। ¹¹ਭਾਵੇਂ ਬਾਲਕ ਅਜੇ ਜੰਮੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਕੁਝ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਜਿਹੜੀ ਚੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਬਣੀ ਰਹੇ, ਕਰਨੀਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੱਦਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਤੋਂ, ¹²ਤਦ ਉਹ ਨੂੰ ਇਹੋ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਭਈ ਵੱਡਾ ਛੋਟੇ ਦੀ ਟਹਿਲ ਕਰੇਗਾ। ¹³ਜਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਯਾਕੂਬ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰ ਏਸਾਉ ਨਾਲ ਵੈਰ ਕੀਤਾ।

ਆਇਤ 6. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਕਹਿ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ, ਉਸ ਨੇ “ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।” ਆਇਤ 6 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: **ਪਰ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬਚਨ ਅਕਾਰਥ ਹੋ ਗਿਆ।** ਪੌਲੁਸ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ: “ਤੂੰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਵਾਇਦਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹੁਣ ਤਕ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿੱਚ ਤੂੰ ਇਸੇ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਣ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹੁਣਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਯਹੂਦੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨੇਮਾਂ ਅਤੇ ਵਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ਓਹ ਸੱਭੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨਹੀਂ।** NASB ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਣ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਬਦ “ਸੰਤਾਨ” ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ “ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ਓਹ ਸੱਭੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਨਹੀਂ।” ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੇ ਗੋਲਿਆਂ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਗੋਲੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਗੋਲਾ।¹⁷ ਇਹ ਦੋਵੇਂ “ਇਸਰਾਏਲ” ਹਨ; ਪਰ ਵੱਡਾ ਗੋਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਜੋ ਇਸਰਾਏਲ (ਯਾਕੂਬ) ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੰਤਾਨ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਛੋਟਾ ਗੋਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ “ਆਤਮਿਕ ਇਸਰਾਏਲ” ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। (ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਬਕੀਆ” ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ [9:27; 11:5]) ਉਹ ਜੇ ਛੋਟੇ ਗੋਲੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ (ਯਾਕੂਬ) ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੰਤਾਨ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਯਿਸੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਇਤ 2:28, 29 ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ “ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਵਿਖਾਵੇ ਮਾਤਰ ਹੈ . . . ਸਗੋਂ ਯਹੂਦੀ ਉਹੋ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅੰਦਰੋਂ ਹੋਵੇ।” ਅਧਿਆਇ 2 ਦਾ “ਸੱਚਾ ਯਹੂਦੀ” ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ 9 ਦਾ “ਸੱਚਾ ਇਸਰਾਏਲੀ” ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਉਸ ਛੋਟੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਯਹੂਦੀ ਕੈਮ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ

ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

2:28, 29 ਅਤੇ 9:6 ਭਾਗ ਵਰਗੇ ਕਥਨ ਬਹੁਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਬਰਾਹਾਮ, ਇਸਹਾਕ, ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਨੰਤ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾਈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।

ਆਇਤ 7. ਪਹਿਲੀ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਹਾਕ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ (9:7-9)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੰਤਾਨ ਹੋਣਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ: **ਅਤੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਅੰਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸੱਭੇ ਉਹ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਸਹਾਕ ਤੋਂ ਤੇਰੀ ਅੰਸ ਪੁਕਾਰੀ ਜਾਵੇਗੀ।** ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਉਤਪਤ 25:1, 2), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜਰਾ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ, ਇਸਮਾਏਲ ਵੀ ਸੀ (ਉਤਪਤ 16:15)। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਣੇ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੂਲ ਵਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ। ਆਇਤ 7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉਤਪਤ 21:12 ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਇਸਹਾਕ ਤੋਂ ਤੇਰੀ ਅੰਸ ਪੁਕਾਰੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

ਆਇਤ 8. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, **ਅਰਥਾਤ ਨਾ ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਹਨ ਪਰ ਵਾਇਦੇ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਅੰਸ ਗਿਣੀਦੀ ਹੈ।** ਸਰੀਰਕ ਬੱਚੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਬਹੁਗੁਣਿਤ ਹੋਏ ਸਰੀਰਕ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ-ਇਸਮਾਏਲ ਦੇ ਦੁਆਰਾ (ਅਰਬੀ ਲੋਕ), ਇਸਹਾਕ ਦੁਆਰਾ (ਅਦੋਮੀ), ਅਤੇ ਕਟੂਰਾਹ ਦੇ ਬੱਚੇ (ਮਿਦਯਾਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੌਮਾਂ)। ਪਰ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਿਰਫ “ਵਾਇਦੇ ਦੀ ਸੰਤਾਨ” (ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਇਸਹਾਕ ਤੋਂ ਹਨ) ਜੋ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਅਸਲੀ ਸੰਤਾਨ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਬੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 9. “ਵਾਇਦੇ ਦੀ ਸੰਤਾਨ” ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਇਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਵਾਇਦਾ ਕੀ ਸੀ? ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਵਾਇਦੇ ਦਾ ਬਚਨ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਭਈ ਇੰਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰਾਹ ਇੱਕ ਪੁੱਤ੍ਰ ਜਣੇਗੀ।** ਇਹ ਉਹ ਵਾਇਦਾ ਸੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲਗਭਗ ਨੜਿਨਵੇਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਸਾਰਾਹ ਉਨਾਨਵੇਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਸੀ: “ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਬਹਾਰ ਦੀ ਰੁੱਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਮੁੜ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਵੇਖ ਸਾਰਾਹ ਤੇਰੀ ਪਤਨੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਜਣੇਗੀ” (ਉਤਪਤ 18:10; ਵੇਖੋ 17:17)। ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਾਇਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਸਹਾਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ (ਉਤਪਤ 21:1-3)।

ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲਾਇਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੌਲੁਸ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ? ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਮਾਏਲ ਅਤੇ ਇਸਹਾਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੋਣ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਯਹੂਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਹੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਸੀ: ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਚੋਣਾਂ ਉਹ ਕਰਦਾ

ਹੈ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰਕ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ “ਸੱਚਾ ਇਸਰਾਏਲ” ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ।

ਆਇਤਾਂ 10-12. ਦੂਸਰਾ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ (9:10-13)। ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੰਤਾਨ ਹੋਣਾ ਫਾਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੈਲੁਸ ਇੱਕ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਇਸਹਾਕ ਅਤੇ ਰਿਬਕਾਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਏਸਾਉ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਯਾਕੂਬ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਨਸਾ ਜਿਹੜੀ ਚੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ (ἐκλεκτός, ਏਕਲੇਕਟੋਸ)।¹⁸ ਪੈਲੁਸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਰਬ-ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣੇ। “ਸਰਬ-ਸੱਤਾਧਾਰੀ,” ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਸਰਵ-ਸਿੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਬਾਰੇ (ਇਸਮਾਏਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਇਸਹਾਕ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦੇ ਬਾਰੇ), ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਮਾਏਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸਹਾਕ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਰਮੀ ਸੀ। ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਵਿੱਚ (ਏਸਾਉ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਚੁਣਨਾ), ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ **ਭਾਵੇਂ ਬਾਲਕ ਅਜੇ ਜੰਮੇ . . . ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਕੁਝ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।** ਇਸ ਲਈ, ਉਪਲੱਬਧੀ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਗੈਰ-ਕਾਰਕ ਹਨ। ਯਾਕੂਬ ਦੀ ਚੋਣ **ਕਰਨੀਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੱਦਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਤੋਂ ਸੀ।** ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਰਿਬਕਾਹ ਜੁੜਵਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਰਭਵਤੀ ਸੀ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਉਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਤੇਰੀ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕੌਮਾਂ ਹਨ ਅਰ ਤੇਰੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੀ ਓਹ ਦੋਵੇਂ ਜਾਤੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਰ ਇੱਕ ਜਾਤੀ ਦੂਜੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲੋਂ ਬਲਵੰਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਛੋਟੇ ਦੀ ਟਹਿਲ ਕਰੇਗਾ” (ਉਤਪਤ 25:23)। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਜੁੜਵਾ ਪੈਦਾ ਹੋਏ: ਪਹਿਲਾ ਏਸਾਉ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਯਾਕੂਬ (ਉਤਪਤ 25:24-26)।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਣਗੇ ਕਿ **ਵੱਡਾ ਛੋਟੇ ਦੀ ਟਹਿਲ ਕਰੇਗਾ**, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਏਸਾਉ ਨੇ ਕਦੀ ਯਾਕੂਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਯਾਕੂਬ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਤਪਤ 33:8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਏਸਾਉ ਨੂੰ “ਪ੍ਰਭੂ,” ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਉਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਸਨਮਾਨ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ ਉਤਪਤ 25:23 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਵੇਂ “ਵੱਡਾ” “ਛੋਟੇ” ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ:

ਤੇਰੀ ਕੁੱਖ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕੌਮਾਂ ਹਨ ਅਰ ਤੇਰੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੀ ਓਹ ਦੋਵੇਂ ਜਾਤੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਰ ਇੱਕ ਜਾਤੀ ਦੂਜੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲੋਂ ਬਲਵੰਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵੱਡਾ [ਉਹ ਹੈ, ਵੱਡੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੰਤਾਨ] ਛੋਟੇ [ਬੱਚੇ] ਦੀ [ਸੰਤਾਨ] ਦੀ ਟਹਿਲ ਕਰੇਗਾ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਏਸਾਉ ਦੀ ਸੰਤਾਨ (ਅਦੇਮੀਆਂ) ਨੇ ਯਾਕੂਬ ਦੀ ਸੰਤਾਨ (ਰਾਜਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ) ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 8:14)।

ਆਇਤ 13. ਉਤਪਤ 25:23 ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜ਼ਿਆਦਾ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਆਇਤ 13 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਜਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਯਾਕੂਬ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰ ਏਸਾਉ ਨਾਲ ਵੈਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਮਲਾਕੀ 1:2, 3, ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਯਹੋਵਾਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਆਖਦੇ ਹੋ, ਤੈਂ ਕਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ? ਕੀ ਏਸਾਉ ਯਾਕੂਬ ਦਾ ਭਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਵਾਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਏਸਾਉ ਨਾਲ ਵੈਰ ਰੱਖਿਆ, ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਪਹਾੜ ਨੂੰ ਵੀਰਾਨ ਕਰ ਛੱਡਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਿਲਖ ਉਜਾੜ ਦੇ ਗਿੱਦੜਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਭੂ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕੌਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 9:4, 5 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ), ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਸਾਉ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕੌਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦੋਮ ਲਈ ਸੀ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ “. . . ਪਰ ਏਸਾਉ ਨਾਲ ਵੈਰ ਕੀਤਾ।” ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ, “ਵੈਰ” “ਪ੍ਰੇਮਹੀਣ” ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 14:26)। AB ਵਿੱਚ 9:13 ਵਿੱਚ “ਵੈਰ” ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਹੈ: “ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਮੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਸਨਮਾਨ ਹੋਇਆ।” ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਆਇਤ 13 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: “ਮੈਂ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਚੁਣ ਲਿਆ ਪਰ ਏਸਾਉ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ।”

9:1-13 ਦੀਆਂ ਦੋ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਹੈ, ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਲੀਓਨ ਮੌਰਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ: “ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਇਸ ਖੰਡ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਅਨੰਤ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਥਾਂ ਸੇਵਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।”¹⁹ ਦੁਬਾਰਾ, ਮੌਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਜੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਹ ਅਨੰਤ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।”²⁰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚੋਣਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਈਸ਼ੁਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਿਆਂ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਜਿਹੜੀ ਚੋਣ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਅਸਥਾਈ ਹੈ ਸਦੀਵੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੈਲਵੀਨਿਵਾਦੀ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹਨ-ਪਰ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਜੋ ਉਹ ਸਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਲਿਖਤ ਨੇ ਦੋ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਖਾਨਦਾਨੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮਸੀਹਾ ਆ ਸਕੇ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਮਾਏਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸਹਾਕ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਫਿਰ ਏਸਾਉ ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਵੱਡੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਛੋਟੇ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ। ਉਹ ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਰਵਉੱਚ ਹੈ। ਕੋਈ ਯਹੂਦੀ ਉਸ ਉੱਤੇ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਸ

ਚੀਜ਼ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਉਹ ਕਾਰਜ ਜੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ! ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਇਸਹਾਕ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਇਸਮਾਏਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਏਸਾਓ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸੀ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ-ਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰ ਸੀ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਢਦੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਉਣ ਦੀ ਵਿਅਰਥਤਾ (9:14-29)

9:6-13 ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਸਹਾਕ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਇਸਮਾਏਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (9:7-9); ਉਸ ਨੇ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਚੁਣ ਲਿਆ ਅਤੇ ਏਸਾਓ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (9:10-13)। 9:14-29 ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਹੀ ਹਨ। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ, ਵਿਅਕਤੀ, ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ *ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ* ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਸਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ (9:14-18)

¹⁴ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਆਖੀਏ? ਭਲਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲੋਂ ਕੁਨਿਆਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਕਦੇ ਨਹੀਂ! ¹⁵ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ ਭਈ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਦਿਆਲ ਹਾਂ ਓਸ ਉੱਤੇ ਦਿਆਲ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਰਹਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਓਸ ਉੱਤੇ ਰਹਮ ਕਰਾਂਗਾ। ¹⁶ਸੇ ਇਹ ਤਾਂ ਨਾ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਦਾ, ਨਾ ਦੌੜ ਭੱਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ, ਸਗੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਦਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ¹⁷ਕਿਉਂ ਜੇ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਂ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਤੈਨੂੰ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪਰਗਟ ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਪਰਸਿੱਧ ਹੋਵੇ। ¹⁸ਸੇ ਉਹ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਖ਼ਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 14. ਪੌਲੁਸ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ, **ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਆਖੀਏ?** ਅਰਥਾਤ “ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਹੀਏ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ?” ਚਰਚਾ ਦੇ ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜੋ ਲਗਭਗ ਵਰਤਮਾਨ ਬੰਦ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਹੈ: **ਭਲਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲੋਂ ਕੁਨਿਆਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਕਦੇ ਨਹੀਂ!** NIV ਵਿੱਚ “ਕੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਨਿਆਈਂ ਹੈ?” NCV ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿਅਕਤ ਕਰਦੀ ਹੈ: “ਕੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ ਹੈ?” ਸਵਾਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਦਾ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਯਿਸੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਸਨ) ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ (ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ)। ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦੇ ਲਈ, ਕੀ ਇਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦੇਵੇ (ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ) ਅਤੇ ਗੈਰ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਵੇ (ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਸਨ)? ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ

ਆਇਤ 14 ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀ ਸੀ; ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਤੇ ਵੱਡਾ ਹੈ।

ਕੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹੈ? ਕੀ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਵਿਹਾਰ ਕਰੇਗਾ? ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਹੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ **ਕਦੇ ਨਹੀਂ!** ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕੋਈ ਵੀ ਯਹੂਦੀ ਇਸਮਾਏਲ ਦੀ ਬਜਾਇ ਇਸਹਾਕ ਨੂੰ ਜਾਂ ਏਸਾਓ ਦੀ ਬਜਾਇ ਯਾਕੂਬ ਚੁਣਨ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਇੱਕ ਭੂਮਿਕਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ: ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਧਰਮੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਹ ਚੇਣਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਰਮੀ ਸੀ।

ਆਇਤ 15. ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸਹਾਕ ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੌਲੁਸ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਦੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵੱਲ ਵਧਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹਰੇਕ ਯਹੂਦੀ ਪਾਠਕ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਕੂਚ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਉਜਾੜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: **ਕਿਉਂ ਜੋ [ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ] ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ ਭਈ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਦਿਆਲ ਹਾਂ ਓਸ ਉੱਤੇ ਦਿਆਲ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਰਹਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਓਸ ਉੱਤੇ ਰਹਮ ਕਰਾਂਗਾ।**²¹ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਕੂਚ 33:19 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਨੇ ਦੇ ਵੱਛੇ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵਿਚਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, “ਮੈਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਕੌਣ ਮੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤਰਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।”

ਆਇਤ 16. ਉਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ, ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ: **ਜੇ ਇਹ ਤਾਂ ਨਾ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਦਾ, ਨਾ ਦੌੜ ਭੱਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ, ਸਗੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਦਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।** “ਦੌੜ ਭੱਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ” ਇਹ ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਅਸਲੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਦੌੜ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। AB “ਇੱਕ ਦੌੜ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਭੱਜਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਖ਼ਤ ਮੇਹਨਤ ਦਾ” ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਇਤ 16 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: “ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਚਾਹਤ (‘ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ’) ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਜੋ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ (‘ਦੌੜ ਭੱਜ’) ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ: “ਪਰ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਦਯਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਚਾਹਤ

ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਅਹਿਸਾਨਮੰਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕਰੇਗਾ।

ਉਜਾੜ ਵਿਚਲੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ। ਕੂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੂਸਾ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੇ ਲਈ ਤਰਲੇ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਕੂਚ 32:31, 32) ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ (ਕੂਚ 33:15)। ਕੀ ਇਸਰਾਏਲੀ ਦਯਾ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਲਾਇਕਸਨ? ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਦਯਾਵਾਨ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਕੀ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਤੇ ਦਯਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ? ਬੇਸ਼ੱਕ। ਕੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਸਰਵਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ? ਬੇਸ਼ੱਕ।

ਆਇਤ 17. ਪੌਲੁਸ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕੂਚ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਚਲਾ ਗਿਆ: ਕਿਉਂ ਜੋ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ।²² ਜੇ ਮੈਂ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਤੈਨੂੰ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪਰਗਟ ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਪਰਸਿੱਧ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਕੂਚ 9 ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈ। ਛੇਵੀਂ ਆਫ਼ਤ (ਛਾਲਿਆਂ) ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਆਫ਼ਤ (ਗੜਿਆਂ) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮੂਸਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਘੱਲਿਆ। ਮੂਸਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਏਸ ਕਰਕੇ ਘਲਿਆਰਿਆ ਅਤੇ ਏਸ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਲ ਵਿਖਾਇਆ ਤਾਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਪਰਗਟ ਹੋ ਜਾਵੇ (ਕੂਚ 9:16)।

NASB ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੂਚ ਦੇ ਵਚਨ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਜੇ ਮੈਂ ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਤੈਨੂੰ ਖੜਾ ਕੀਤਾ [ਰਾਜਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ],” ਜਦਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਏਸ ਕਰਕੇ ਘਲਿਆਰਿਆ [ਇੱਕ ਰਾਜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ]।”²³ ਕੂਚ 9:16 ਦਾ ਵਾਕ “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਏਸ ਕਰਕੇ ਘਲਿਆਰਿਆ” ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ḥāḥā* (ਅਮਾਦ) ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਲੀ ਅਰਥ “ਖੜਾ ਹੋਣਾ” ਹੈ (ਵੇਖੋ ASV)। ਹੋਰ ਸੰਸਕਰਣ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉੱਪਰ ਉਠਾਇਆ ਹੈ” (NKJV; NIV; ESV), ਜੋ ਆਇਤ 17 ਦੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਉਠਾਇਆ (ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ) ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ “ਮੇਰੀ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇ” (ਕੂਚ 5:1) ਦਾ ਉੱਤਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਫੈਲ ਜਾਣੀ ਸੀ ਕਿ ਮਿਸਰ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਿਆਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੰਨਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਈ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੂਚ ਤੋਂ, ਲਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਮਿਸਰੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਨਾਸ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸ ਬਵਾਂ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਖਬਰ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲ ਗਈ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯਹੋਸ਼ੁਆ 2:10, 11; 9:9; 1 ਸਮੂਏਲ 4:8)।

ਆਇਤ 18. ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਇਹ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ: **ਸੋ ਉਹ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ** [ਵੇਖੋ 9:15, 16], **ਅਤੇ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਖਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ** [ਵੇਖੋ 9:17]। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛੋ, “ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਰਾਂ ਤੇ ਦਯਾ ਵਿਖਾਈ ਸੀ ਕੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਿਆਈਂ ਸੀ?” ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ, “ਬੇਸ਼ੱਕ।” ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛੋ, “ਕੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸੀ?” ਉਹ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ, “ਬਿਲਕੁਲ!” ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦਦਾ ਹੈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ। ਉਹ *ਹਮੇਸ਼ਾ* ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਵਰਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੇਕ ਯਹੂਦੀ ਸਕੂਲ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਜਿਹਦੇ ਵੱਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦਾ ਸਖਤ ਦਿਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਠੋਰ ਦਿਲ ਇੱਕ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ, ਜਿੱਦੀ, ਅਤੀਅਲ ਦਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਦਸ਼ਾ”²⁴

ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਲੋਕ ਕਈ ਕਈ ਘੰਟੇ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ (ਕਿਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦਸਾਂ ਬਵਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਲੇਖ ਕਈ ਵਾਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਕੂਚ 9:12; 10:1, 20, 27; 11:10; 14:8), ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ (ਕੂਚ 7:13, 14, 22; 8:15, 19, 32; 9:7, 34, 35)। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਕਿ ਮੂਸਾ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ “ਮੇਰੀ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇ” ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦਕਿ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਾ ਸੁਣਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਮੌਰਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਨਾ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨ ਕਠੋਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ”²⁵

ਭਾਵੇਂ ਲੋਕ ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ

ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਠੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪੋਲੁਸ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਯਹੂਦੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਪੂਰਨ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹਾਂ ਜੋ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਫਿਰ ਉਨ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਅਫਸੋਸ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਉਨ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਹਮਦਰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸੀ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਅੰਤਿਆਚਾਰੀ ਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਉਸ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ (9:19-21)

19 ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਏਹ ਆਖੋਗਾ, ਫੇਰ ਉਹ ਹੁਣ ਕਾਹਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦਾ ਕਿਨ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ? **20** ਭਲਾ ਹੇ ਸ਼ਖਸਾ, ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਹੈ? ਕੀ ਘੜਤ ਘੜਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਖੇਗੀ ਭਈ ਤੈਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਢਬ ਕਿਉਂ ਬਣਾਇਆ? **21** ਕੀ ਘੁਮਿਆਰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜੋ ਇੱਕੋ ਪੇੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਾਂਡਾ ਆਦਰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਬਣਾਵੇ?

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (9:14-18), ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਫਿਰ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਉਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (9:19-21)। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹਨ, ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ।

ਆਇਤ 19. ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਆਸ਼ਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ: ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਏਹ ਆਖੋਗਾ, ਫੇਰ ਉਹ ਹੁਣ ਕਾਹਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦਾ ਕਿਨ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ? ਇਸ ਆਇਤ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਵਸਤੂ ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ (ਆਇਤ 7 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ), ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਇਤ 19 ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜਾ, ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਇਤ 20 ਵਿੱਚ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ “ਸ਼ਖਸਾ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ: “ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਠੋਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ [ਵੇਖੋ 9:18], ਫਿਰ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਕਿਉਂ ਭਾਲਦਾ ਹੈ? ਆਖਿਰਕਾਰ ਕੌਣ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?”

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੀਸ਼ੁਰੀ ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਅਤੇ, ਕੁਝ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਕੌਣ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਿਹਾ

ਰੈ? ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਇਤ 19 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪੌਲਸ ਦੇ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੇ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਆਇਤਾਂ 20, 21. ਪੌਲਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਆਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਰਵਸੱਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਲੰਬੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ ਉਸ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਉੱਤਰ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਦਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਖਿਰਕਾਰ, ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ!

ਪੌਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਭਲਾ ਹੋ ਸ਼ਖ਼ਸਾ, ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਹੈ?** ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਹਨ: “ਸ਼ਖ਼ਸਾ” (ἄνθρωπος, *ਐਂਥਰੋਪੋਸ*²⁶) ਅਤੇ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ” (θεός, *ਥੀਓਸ*)। ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਉੱਥੇ ਸੀਮਿਤ, ਨਿਯਤ, ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ, ਅਗਿਆਨੀ ਮਨੁੱਖ ਹੈ; ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਸੀਮਿਤ, ਅਨਿਯਮਿਤ, ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ, ਸਰਵਗਿਆਨੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ। CJB ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੁਲਨਾ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਆਇਤ 20 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ: “ਇੱਕ ਮਾਤਰ ਮਨੁੱਖ, ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ, ਜੋ ਪਲਟ ਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ?”

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਪਰਤ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮੂਰਖਤਾਈ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ: ਇੱਕ ਘੁਮਿਆਰ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ (ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 29:16; 45:9; 64:8; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 18:6)। ਰਸੂਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਕੀ ਘੜਤ ਘੜਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਖੇਗੀ ਭਈ ਤੈਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਢਬ ਕਿਉਂ ਬਣਾਇਆ? ਕੀ ਘੁਮਿਆਰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਵੱਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜੋ ਇੱਕੋ ਪੇੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਭਾਂਡਾ ਆਦਰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਬਣਾਵੇ?**

ਆਪਣੇ ਚੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਘੁਮਿਆਰ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਆਮ ਨਜ਼ਾਰਾ ਸੀ। ਘੁਮਿਆਰ ਆਪਣੇ ਚੱਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਪੇੜਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਚੱਕ ਘੁਮਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਰਤਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਢਾਲਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਭਾਂਡਾ “ਆਦਰਯੋਗ ਉਪਯੋਗ” ਲਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਫੁੱਲਦਾਨ” (ਫਿਲਿੱਪਸ), ਜਾਂ ਇਹ “ਸਧਾਰਨ ਉਪਯੋਗ” ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਘੜਾ “ਕੂੜਾ ਸੁੱਟਣ ਦੇ ਲਈ” (NLT)। “ਆਦਰਯੋਗ ਉਪਯੋਗ” ਅਤੇ “ਸਧਾਰਨ ਉਪਯੋਗ,” ਦੀ ਬਜਾਇ ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ “ਆਦਰ” ਅਤੇ “ਅਨਾਦਰ”। ਇਸਰਾਏਲੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖਾਸ ਪਰਜਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਦਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (9:4, 5), ਉਹ “ਆਦਰ ਦੇ” ਬਰਤਨ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ। ਫਿਰਉਨ “ਅਨਾਦਰ ਦੇ ਬਰਤਨ” ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਇਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਘੁਮਿਆਰ ਦਾ ਮਿੱਟੀ ਉੱਤੇ ਵੱਸ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੂੜੇ ਵਾਲੇ ਘੜੇ ਨੇ ਕਦੀ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, “ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਫੁੱਲਦਾਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ?”

ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਹਿਲਾ, ਲੋਕ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਗਤੀਹੀਣ ਥੋਥੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਅਕਸਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ

ਬਣਾਇਆ ਹੈ। (“ਮੈਂ ਇੰਨਾ ਗਿੱਠਾ . . . ਲੰਬਾ . . . ਛੋਟਾ . . . ਵੱਡਾ ਕਿਉਂ ਹਾਂ?”) ਦੂਸਰਾ, “ਮਿੱਟੀ” ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵੀ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਬਰਤਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯਿਰਮਿਯਾਹ 18:1-10; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:20, 21)। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਫਿਰਊਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸੱਚੇ ਹਨ: ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣ ਕਿ ਆਇਤ 19 ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ ਅਨੁਚਿਤ ਸੀ ਕਿ ਇਸਮਾਏਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸਹਾਕ ਨੂੰ ਅਤੇ ਏਸਾਓ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਯਾਕੂਬ ਚੁਣੇ, ਜਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲਈ ਅਨੁਚਿਤ ਸੀ ਕਿ ਫਿਰਊਨ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦੇਹੀ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਵੇ? ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, “ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ? ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ?” ਬੇਸ਼ੱਕ, ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਆਸ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਗੈਰ – ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ, ਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਯਹੂਦੀ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਦਾ ਅਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ “ਕੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਹੀ ਹੈ?” ਅਸੀਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ-ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਹ ਕਰੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਕੋਣ ਹੈ।” ਕਈ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿ ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿਉਂਕੀਤਾ ਹੈ (ਆਖਿਰਕਾਰ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖ ਹਾਂ), ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, “ਕੀ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਨਿਆਈਂ ਨਿਆਉਂ ਨਾ ਕਰੇਗਾ?” (ਉਤਪਤ 18:25)।

ਉਹਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ (9:22-29)

²²ਅਤੇ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਹ ਚਾਹ ਕਰ ਕੇ ਭਈ ਆਪਣਾ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਖਾਲੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪਰਗਟ ਕਰੇ ਕ੍ਰੋਧ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਨਾਸ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ਵੱਡੇ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਸਹਾਰਿਆ? ²³ਤਾਂ ਜੇ ਦਯਾ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨੇ ਅੱਗਿਓਂ ਪਰਤਾਪ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਆਪਣੇ ਪਰਤਾਪ ਦਾ ਧਨ ਪਰਗਟ ਕਰੇ। ²⁴ਅਰਥਾਤ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਨੇ ਨਿਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਰਾਈਆਂ ਕੋਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਬੁਲਾਏ। ²⁵ਜਿਵੇਂ ਹੋਸ਼ਿਆ ਦੇ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,-

ਜਿਹੜੀ ਮੇਰੀ ਕੋਮ ਨਾ ਸੀ,

ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਕਰਕੇ ਸੱਦਾਂਗਾ,

ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਪਿਆਰੀ ਨਾ ਸੀ,

ਉਹ ਨੂੰ ਪਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਸੱਦਾਂਗਾ।

²⁶ਅਤੇ ਐਉਂ ਹੋਵੇਗਾ,

ਭਈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਹ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ,

ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਪਰਜਾ ਨਹੀਂ,

ਉੱਥੇ ਓਹ ਜੀਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਅਖਵਾਉਣਗੇ।

²⁷ਯਸਾਯਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿਖੇ ਪੁਕਾਰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਵੰਸ ਭਾਵੇਂ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਰੇਤ ਦੇ ਤੁੱਲ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਹ ਦਾ ਬਕੀਆ ਹੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ; ²⁸ਕਿਉਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੇ ਬਚਨ ਨੂੰ ਤਮਾਮ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਕਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ²⁹ਜਿਵੇਂ ਯਸਾਯਾਹ ਨੇ ਅੱਗੇ ਭੀ ਕਿਹਾ ਹੈ-

ਜੇ ਸੈਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅੰਸ ਨਾ ਛੱਡੀ ਹੁੰਦੀ

ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਦੂਮ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਹ ਜਿਹੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ।

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲ ਕੁਝ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪੌਲੁਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੱਲ ਆ ਗਿਆ ਜੋ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ (ਭਾਵੇਂ ਯਹੂਦੀ ਹੋਣ ਭਾਵੇਂ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ। ਆਇਤ 22 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਆਇਤ 29 ਤੱਕ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਉਚਿਤ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਸਨ - ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਆਇਤ 22. ਆਇਤਾਂ 22 ਤੋਂ 24 ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਵਾਕ ਹੈ (ਵੇਖੋ KJV) ਯੂਨਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਜਟਿਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਲਝਣ ਵਾਲੀ ਹੈ; ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

ਆਇਤ 22 ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਲਈ, ਹੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦੇ ਨਾਲ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ **ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਹ ਚਾਹ ਕਰ ਕੇ [ਸੀ] ਭਈ ਆਪਣਾ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਖਾਲੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪਰਗਟ ਕਰੇ।** ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਗੱਲ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ (9:17), ਪਰ ਉਹ ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਅਧਰਮੀ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਪਵੇਗਾ (ਵੇਖੋ 1:18)।

ਦੂਸਰਾ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਆਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ **ਕ੍ਰੋਧ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਨਾਸ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ਵੱਡੇ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਸਹਾਰਿਆ?**²⁷ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਘੁਮਿਆਰ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਫ਼ਿਰਉਨ “ਨਾਸ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ” ਬਰਤਨ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ “ਵੱਡੇ ਧੀਰਜ

ਨਾਲ ਸਹਾਰਿਆ ਸੀ।” ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਨੂੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬਦਲ ਲਵੇ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇਵੇ। ਦੂਸਰੀ ਉਦਾਹਰਣ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ “[ਉਨ੍ਹਾਂ] ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਨਾ ਸਹਾਰਿਆ ਹੁੰਦਾ,” ਤਾਂ ਇੱਕ ਕੌਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਅਧਰਮੀ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਅਤੇ, ਹਾਂ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਿਰੰਤਰ “ਕ੍ਰੋਧ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਨਾਸ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ਵੱਡੇ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਸਹਾਰਿਆ।” ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਪਛਚਾਤਾਪ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 2:4)। ਪਤਰਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਪ੍ਰਭੂ . . . ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਧੀਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਸ ਹੋਵੇ ਸਗੋਂ ਸੱਭੇ ਤੋਬਾ ਵੱਲ ਮੁੜਨ” (2 ਪਤਰਸ 3:9)। ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਕ੍ਰੋਧ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਦਯਾ ਨੂੰ ਉੱਡੇਲੇਗਾ।

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਆਇਤ 22 ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀਏ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਇਤ 14 ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੀ “ਕੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਿਆਈ ਹੈ?” (ਜਾਂ “ਕੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਨਿਆਈ ਹੈ?”; NCV)। ਆਇਤ 22 ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ, ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ, “ਗੁਆਰਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਿਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਧੀਰਜ ਧਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋਬਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ?” ਆਇਤ 22 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਇਹ ਹਨ “ਕੀ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਿੰਨਾ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ?” ਅਤੇ “ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ!”

ਆਇਤਾਂ 23, 24. ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜੋੜਿਆ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ [ਪਰਮੇਸੁਰ ਗੁਆਰਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨਾਲ ਧੀਰਜ ਧਰਦਾ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋਬਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕੇ] ਤਾਂ ਜੋ ਦਯਾ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨੇ ਅੱਗਿਓਂ ਪਰਤਾਪ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਆਪਣੇ ਪਰਤਾਪ ਦਾ ਧਨ ਪਰਗਟ ਕਰੇ। ਇਹ ਵਿਵਰਣ ਸਾਨੂੰ ਕੂਚ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਅਤੇ ਸੀਨਈ ਪਹਾੜ ਤੇ ਦਯਾ ਦੇ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਣ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ (9:15, 18)। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕੀ ਦਯਾ ਕਿੰਨੀ ਭਰਪੂਰੀ ਨਾਲ (“ਧਨੀ”) ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੌਲੁਸ ਫ਼ਿਰਉਨ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਦੇ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। “ਦਯਾ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ” ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਸੂਲ ਨੇ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ, **ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨੇ ਅੱਗਿਓਂ ਪਰਤਾਪ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਰਥਾਤ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਨੇ ਨਿਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਬੁਲਾਏ।** “ਅੱਗਿਓਂ ਪਰਤਾਪ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ” “ਬੁਲਾਏ” ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣ ਦੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂ ਅੱਗਿਓਂ ਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ (8:29, 30 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ) – ਦੂਸਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਯਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬਚਾ ਲਏ ਗਏ ਹਨ।

“ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਵੀ ਸੀ,” ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, **ਨਿਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ**

ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਰਾਈਆਂ ਕੋਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਬੁਲਾਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਜੋੜਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪੌਲੁਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿੱਚ ਘਿਰ ਗਿਆ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਲਈ, ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਚਲਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀ ਕਿ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।²⁸ ਉਸ ਨੇਮ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਯਹੂਦੀ ਕੋਮ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਨੇ ਸਨ, ਕੀ ਇਹ ਨਿਆਂ ਪੂਰਨ ਸੀ?

ਆਇਤਾਂ 25, 26. ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਬੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਗੈਰ ਕੋਮਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਸੀ ਨਬੀ ਹੋਸ਼ੇਆ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇ ਬੰਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ:

ਜਿਵੇਂ ਹੋਸ਼ੇਆ ਦੇ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ,-
 ਜਿਹੜੀ ਮੇਰੀ ਕੋਮ ਨਾ ਸੀ,
 ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਕਰਕੇ ਸੱਦਾਂਗਾ,
 ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਪਿਆਰੀ ਨਾ ਸੀ,
 ਉਹ ਨੂੰ ਪਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਸੱਦਾਂਗਾ।
 ਅਤੇ ਐਉਂ ਹੋਵੇਗਾ,
 ਭਈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਹ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ,
 ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਪਰਜਾ ਨਹੀਂ,
 ਉੱਥੇ ਓਹ ਜੀਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਅਖਵਾਉਣਗੇ
 (ਵੇਖੋ ਹੋਸ਼ੇਆ 2:23; 1:10)।

ਅਸਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ, ਹੋਸ਼ੇਆ ਗੈਰ-ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਪਿਛਾਂਹ ਹੱਟ ਚੁੱਕੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ, ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾ ਕੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨਿਆਮ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਸਕੇ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਬਣਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ, ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਅਫਸੀਆਂ 2:11, 12), ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕ (ਮਸੀਹੀ) ਬਣ ਜਾਣ।

ਆਇਤਾਂ 27, 28. ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ) ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਸਰਾਏਲ ਕੋਮ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 9:6)? ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਸ ਨੇ ਯਿਰਮਿਯਾਹ ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:

ਯਸਾਯਾਹ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਵਿਖੇ ਪੁਕਾਰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਵੰਸ ਭਾਵੇਂ

ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਰੇਤ ਦੇ ਤੁੱਲ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਹ ਦਾ ਬਕੀਆ ਹੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਕਿਉਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੇ ਬਚਨ ਨੂੰ ਤਮਾਮ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਕਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ (ਵੇਖੋ ਉਤਪਤ 22:17; ਯਸਾਯਾਹ 10:22, 23²⁹)।

ਇਸ ਬੰਦ ਦਾ ਕੁੰਜੀ ਸ਼ਬਦ “ਬਕੀਆ” (ὑπόλειμμα, *ਹੁਪੋਲੇਈਮਾ*), ਜੋ “ਛੋਟੀ ਸੰਖਿਆ”³⁰ ਦਾ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਯਸਾਯਾਹ 10:22, 23 ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਬੀ ਉਸ ਬਕੀਏ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਕਨਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਤੋਂ, ਪੌਲੁਸ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿੱਚ, ਯਹੂਦਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਬਕੀਆ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਇੱਕ ਬਕੀਆ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

“ਬਕੀਏ” ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਹਰਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਦੁੱਖ ਦੀ ਖਬਰ ਕਿ *ਸਿਰਫ* ਬਕੀਆ ਹੀ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦੂਸਰੀ *ਖੁਸ਼ੀ* ਦੀ ਖਬਰ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਬਕੀਆ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 11:5)। ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਸਰਾਏਲ ਰੱਦਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 29. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਅੱਧ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਯਸਾਯਾਹ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ:

ਜਿਵੇਂ ਯਸਾਯਾਹ ਨੇ ਅੱਗੇ ਭੀ ਕਿਹਾ ਹੈ-

**ਜੇ ਸੈਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ [‘ਸੈਨਾ’³¹] ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅੰਸ [ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ‘ਬੀਜ’]
ਨਾ ਛੱਡੀ ਹੁੰਦੀ
ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਦੂਮ ਵਰਗੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਹ ਜਿਹੇ
ਬਣ ਜਾਂਦੇ (ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 1:9)।**

ਯਸਾਯਾਹ ਵਿਚਲਾ ਬੰਦ ਯਹੂਦਾਹ ਅਤੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅੱਸੂਰੀਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਉੱਤੋਂ ਸਦੂਮ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਹ ਨੂੰ (ਉਤਪਤ 19:24, 25)-ਇੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਕਿਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਸਥਿਤ ਸਨ। ਅੱਸੂਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਇੱਕ ਬਕੀਆ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਬੀਜ ਜੋ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲੇ ਵੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬਕੀਆ ਹੈ ਸੀ-ਪੌਲੁਸ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 11:1)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰੇਗਾ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫਿਰ, ਕਿਉਂ, ਆਖਿਰਕਾਰ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਇੱਕ ਬਕੀਆ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ? ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਪੱਤੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਨਿਹਚਾ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕਤੀ, ਕੰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ (9:30-33)

³⁰ਉਪਰੰਤ ਅਸੀਂ ਕੀ ਆਖੀਏ? ਭਈ ਪਰਾਈਆਂ ਕੋਮਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਉਸ ਧਰਮ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ³¹ਪਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਧਰਮ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਤਦ ਵੀ ਉਸ ਸ਼ਰਾ ਤੀਕ ਨਾ ਅੱਪੜਿਆ। ³²ਕਿਉਂ? ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮਾਨੇ ਕਰਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਉਹ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਠੇਡੇ ਖੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਠੇਡਾ ਖਾਧਾ। ³³ਜਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, -

ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਸੀਯੋਨ ਵਿੱਚ ਠੇਡਾ ਲੱਗਣ ਦਾ ਪੱਥਰ,
ਅਤੇ ਠੇਕਰ ਖਾਣ ਦੀ ਚਟਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ,
ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ 9:30-33 ਹਵਾਲਾ ਉਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਰੱਦੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਗੈਰ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। 9:14-29 ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਿਆਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਪ੍ਰਭੂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਦੁਵਿਧਾ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਿਰ, ਕਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ, ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਯਹੂਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ।

ਆਇਤ 30 ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੇ ਲਾਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲੇ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਸੀ। 9:30—10:21 ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੇ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਇਤ 30. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, **ਉਪਰੰਤ ਅਸੀਂ ਕੀ ਆਖੀਏ?** ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਰੱਦੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਕੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?” ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ *ਕੀ* ਹੈ? ਉਸ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ **ਭਈ ਪਰਾਈਆਂ ਕੋਮਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਮ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਉਸ ਧਰਮ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।**

ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ, “ਧਰਮ” ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ “ਧਰਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ” - ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ

ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਣਾ। ਪੋਲੁਸ ਇੱਥੇ ਪੱਤੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ: ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਧਰਮੀ ਗਿਣਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ। 9:1-29 ਵਿੱਚ, ਪੋਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣ ਲਵੇ। ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਚੋਣ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀ-ਜੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਗੈਰ ਜਾਤੀਆਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ “ਪਿੱਛਾ” ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (ὀπίσσω, ਡਾਇਓਕੋ) ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ “ਅੰਦਰੂਨੀ ਚਾਹਤ”³² ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਗੈਰ ਕੋਮਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਣ ਦੀ “ਪੂਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਚਾਹ” ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਇਹ ਇੱਕ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਭਰਿਆ ਬਿਆਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਥੇ ਅਪਵਾਦ ਸਨ, ਗੈਰ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੈਤਿਕ, ਸਵੈ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਕ ਸਨ (1:18-32)। ਕਿਵੇਂ ਗੈਰ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ, ਆਤਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਸੁਣਨ ਤੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂਗੈਰ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਆਏ ਸਨ।

ਆਇਤ 31. ਗੈਰ ਕੋਮਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਧਰਮ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਤਦ ਵੀ ਉਸ ਸ਼ਰਾ ਤੀਕ ਨਾ ਅੱਪੜਿਆ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿੱਚ ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ “ਸ਼ਰਾ” ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਕੁਝ, ਸਧਾਰਨ ਕਾਨੂਨ; ਅਤੇ ਹੋਰ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਆਮ।³³

ਇੱਕ ਪਲ ਦੇ ਲਈ, ਅਸੀਂ “ਇੱਕ ਸ਼ਰਾ” ਵਾਕ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰੀਏ ਕਿ, ਗੈਰ-ਕੋਮਾਂ ਤੋਂ ਉਲਟ, ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਬੜੀ ਗਰਮ ਜੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਬਤਾਂ ਅਤੇ ਪਰਬਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਹੈਕਲ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ, -ਉਹ ਆਪਣੀ ਉਸ ਮੰਜ਼ਿਲ “ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ” ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

ਆਇਤ 32. ਕਿਉਂ? ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮਾਨੇ ਕਰਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਉਹ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸ਼ਬਦ “ਸ਼ਰਾ” ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਯਹੂਦੀ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ, ਕੁੱਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ “ਕੰਮ” ਕਰਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਅੰਗ ਕੱਸ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿੱਚ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਏ। ਇਹ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਪੂਰਬ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਹਰ ਇੱਕ ਮੀਲ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਤਹਿ ਕਰਦੇ ਹੋ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਯਹੂਦੀ ਉਸ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਠੇਡੇ ਖੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਠੇਡਾ ਖਾਧਾ (ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 8:13-15)। ਸ਼ਬਦ ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਠੇਡਾ ਖਾਧਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ *προσκόπτω* (*ਪ੍ਰੋਸਕੋਪਟੋ*) ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਰ ਕਰਨਾ” ਅਤੇ “ਠੇਕਰ ਖਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।”³⁴

ਇਹ “ਠੇਕਰ ਦਾ ਪੱਥਰ” ਯਿਸੂ ਸੀ (1 ਪਤਰਸ 2:8)। ਭਜਨਕਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਜਿਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਰੱਦਿਆ, ਸੇਈ ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਸਿਰਾ ਹੋ ਗਿਆ” (ਜਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੇਥੀ 118:22)। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਬੰਦ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸ਼ਰਣ ਸਥਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦਾ ਬੁਲਾਰੇ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਇਸ ਬੰਦ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਮੱਤੀ 21:42; ਮਰਕੁਸ 12:10; ਲੂਕਾ 20:17; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 4:11; 1 ਪਤਰਸ 2:7)।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਰੱਦਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜੇ ਇੱਕ ਠੇਕਰ ਦਾ ਪੱਥਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਦਾਹਰਣ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਈ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਾਮੇ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਦੇ ਖਰੜੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭਵਨ ਨੂੰ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਦੋਂ ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਕਾਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਦੌੜੇ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਕਰਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਖੂੰਜੇ ਦੇ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਠੇਕਰਾਂ ਖਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਹਿਯੋਗ ਬਣਨ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਜਲਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸ੍ਰੋਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ “ਫਿੱਟ” ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਹੀ ਲਿਬਾਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸੰਸਾਰਿਕ ਰਾਜਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਾਜ ਪਹਿਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (ਯੂਹੰਨਾ 6:15)। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੈਨਾ ਇੱਕਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਰੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਫਲਿਸਤੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਸਕੇ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 18:36)। ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਾਸ਼ੇ ਗਏ ਮਸੀਹਾ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵੱਡੀ ਅੜਚਣ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰ ਕੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਆਇਤ 33. ਸ਼ਾਇਦ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਯਿਸੂ *ਸਚਮੁੱਚ* ਮਸੀਹਾ

ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਵੀ ਕੱਢਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਰੱਦਿਆ ਜਾਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਸੀਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ, ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹਾ ਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ 28:16 ਨਾਲ 8:14 ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਯਸਾਯਾਹ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਇਤ 33 ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, **ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਸੀਯੋਨ [ਯਰੂਸ਼ਲਮ] ਵਿੱਚ ਠੇਡਾ ਲੱਗਣ ਦਾ ਪੱਥਰ, ਅਤੇ ਠੇਕਰ ਖਾਣ ਦੀ ਚਟਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ**, [ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 28:16; 8:14]. “ਠੇਕਰ” ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *σκάινδαλον* (*ਸਕੈਂਡਲਨ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸੀਂ “ਨਿੰਦਾ” ਅਤੇ “ਅਪਮਾਨ ਪੂਰਣ।”

ਸਕੈਂਡਲਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕੰਜੇ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਾਮ [ਸੀ] ਜਿਸ ਨਾਲ ਘਾਹ ਲੱਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ . . . ।

. . . [ਨਵੇਂ ਨੇਮ] ਵਿੱਚ ਸਕੈਂਡਲਨ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰੂਪਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਜੋ ਪੱਖਪਾਤ ਪੈਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੀ ਹੈ।³⁵

NCV ਵਿੱਚ ਹੈ “ਇੱਕ ਚੱਟਾਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੀ ਹੈ।”

ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਲਈ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਤੱਥ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਠੇਕਰ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:23)। ਗਲਾਤੀਆਂ 5:11 ਵਿੱਚ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ “ਸਲੀਬ ਦੀ ਠੇਕਰ” ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਮਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਰਾਜਕੀਯ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਸਰਾਏਲ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਵੀ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਯਸਾਯਾਹ ਨੇ 28:16 ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ ਸੀ: **ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।** “ਉਹ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ” ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ *καταισχύνω* (*ਕਾਤਾਈਸਚੁਨੇ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ “ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ” ਲਈ ਸ਼ਬਦ *αἰσχύνω* (*ਏਈਸਚੁਨੇ*) ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਕ ਕਾਤਾ *κατά* (*ਕਾਤਾ*) ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਵਾਲਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੋਈ . . . ਮੈਥੋਂ ਅਤੇ ਮੇਰਿਆਂ ਬਚਨਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਵੇਗਾ . . . ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਭੀ ਉਸ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਤੇਜ ਨਾਲ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਦੂਤਾਂ ਸਣੇ ਆਵੇਗਾ” (ਮਰਕੁਸ 8:38)। ਪਰ, ਉਹ ਜੋ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਭਾਵੇਂ ਯਹੂਦੀ ਜਾਂ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ - ਉਹ ਇਸ ਸ਼ਰਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਰੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਸਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੱਚਾਈਆਂ (9:1-13)

ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਲਈ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਗੁਆਚਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦੇ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (9:1-3)। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕੋਲ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਕਾਰਣ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਗਿਆ ਲਗਭਗ ਹਰ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਣਗੇ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਦਭੁਤ ਆਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਾਣ ਸਕਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਰੋਮੀਆਂ ਅਧਿਆਇ 8 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਪੌਲੁਸ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਅਨੁਭਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਇੰਨਾ ਗਹਿਰਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿੰਨਾ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਹਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਅਨੰਤ ਕਾਲ ਦੇ ਲਈ ਗੁਆਚ ਜਾਣਗੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ “ਸਰੀਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰ ਕੇ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ” ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ, ਵੀ, ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ “ਵੱਡੇ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਰੱਖੀਏ।”

ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (9:4, 5)। ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋਗੇ ਕਿ ਉਹ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਜਵਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ (ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ) ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਤੋਂ ਸਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂਕੇ ਬੋਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ (9:4, 5)। ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਬੋਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇ ਲਈ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:16 ਵਿੱਚ, ਪੌਲੁਸ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ “ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ-ਹਰ ਇੱਕ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਕਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉ-ਕਿਉਂਕਿ ਦਿਨ ਬੁਰੇ ਹਨ” (AB)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਆਤਮਿਕ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਆਚੀਏ!

ਮੁਕਤੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈ (9:6, 7)। ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਬੜੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬਚਾਏ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਸਨ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਾ ਆਖਣ ਲੱਗੋ ਕਿ ‘ਅਬਰਾਹਾਮ ਸਾਡਾ ਪਿਤਾ ਹੈ,’ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਪੱਥਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਲਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ" (ਲੂਕਾ 3:8)। ਅੱਜ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਮਸੀਹੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਹੋਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਨਿਜੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ (ਯੂਹੰਨਾ 8:24; ਲੂਕਾ 13:3; ਮਰਕੁਸ 16:16)।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ (9:11, 12)। ਸ਼ਾਇਦ ਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਉਹ ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਨੈਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੋ ਚੰਗਾ³⁶ ਲੱਗੇ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਇਸ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਬਦ "ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੈ।" ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਲੋਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਜਾਦ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਤੀਤ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਸੱਤਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਨਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਏਸਾਓ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਯਾਕੂਬ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਯਾਕੂਬ, ਏਸਾਓ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਨਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਾਕੂਬ ਜਾਂ ਏਸਾਓ ਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨਾ *ਲਾਜ਼ਮੀ* ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਕਿਸੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖੀਏ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਆਦਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲ ਭਾਗਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ 9 ਤੋਂ 11, ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਵੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜੋ ਹਰ ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ, ਇਸ ਤੇ ਇੱਕ ਰਿਬਨ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ-ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਇੱਕ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੂਸਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, "ਗੁਪਤ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਰਗਟ ਹਨ ਉਹ ਸਦਾ ਤੀਕ ਸਾਡੇ ਪੁੱਤ੍ਰਾਂ ਲਈ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਏਸ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ" (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 29:29)। ਆਓ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਈਏ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ *ਕੁਝ* ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਡੇ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੀਏ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ-ਪਰ ਆਓ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝੀਏ ਕਿ ਉਸ ਨੇ *ਸਾਰੀਆਂ* ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਸਾਨੂੰ ਨਿਮਰ ਬਣਾਵੇਗੀ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਪਣੇ ਵਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ (9:6)। ਰੋਮੀਆਂ 9-11 ਵਿੱਚ ਪੌਲੁਸ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ

ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: “ਕੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਵਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ?” ਹੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਤੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ: ਕੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਹਨ? ਭਾਵੇਂ ਪੌਲਸ ਨਿਰੰਤਰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਵਚਨ ਦੀ ਆਇਤ 6 ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: “ਪਰ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਬਚਨ ਅਕਾਰਥ ਹੋ ਗਿਆ।” ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੋ: ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ! ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਪਣੇ ਵਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਉਹ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸਿੱਟਾ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬੰਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਆਇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਜੋ ਹੁਣੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਵੋ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਦੂਸਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਤੈਂਬਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਪਤਿਸਮਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋ। ਦੂਸਰਾ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਹੋ ਪਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਤੈਂਬਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੇਹਤਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 8:22; 1 ਯੂਹੰਨਾ 1:9)। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੂਤ ਕਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯਾਕੂਬ 5:16), ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:2)।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਦਯਾ (9:14-29)

ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ 9:14-29 ਦਾ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦਣ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਖਾਸ ਸਮੱਸਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੌਲਸ ਨੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਹ ਸਾਡੀ ਅੱਜ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਉੱਤੇ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ; ਉਹ ਸੱਚਾ ਹੈ; ਉਹ ਧਰਮੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਦਕਿ, ਇਹ ਵਚਨ ਸਿਰਫ ਇਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ; ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਯਾਵਾਨ ਵੀ ਹੈ। ਸੀ. ਈ. ਬੀ. ਕੈਨਫੀਲਡ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਧਿਆਇ 9 ਤੋਂ 11 ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਬਦ “ਦਯਾ”³⁷ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ—*ἐλεῖν* (ਏਲੀਏਓ) ਅਤੇ *ἐλεῶς* (ਏਲੀਏਓਸ)—ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਇਆਂ ਦੇ ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਨਾਂਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੇ ਵਾਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀ ਪੱਤ੍ਰੀ³⁸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਰ। ਮੈਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੱਚਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਅਨੰਦਿਤ ਹਾਂ ਕਿ

ਉਹ ਦਯਾਵਾਨ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਣ, ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਨੰਤ ਕਾਲ ਦੇ ਲਈ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ!

ਕਠੇਰ ਦਿਲ (9:18)

ਕਠੇਰ ਦਿਲਾਂ ਲਈ ਅਕਸਰ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਮੱਖਣ ਅਤੇ ਚਿੱਕੜ ਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਪੈਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਉਹੀ ਕਿਰਨਾਂ ਜੋ ਮੱਖਣ ਨੂੰ ਪਿਘਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਚਿੱਕੜ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਈਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਨਿਮਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਕਈਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਠੇਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੇ ਫ਼ਿਰਉਨ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ (ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖਾਂ) “ਚਿੱਕੜ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।”

“ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ” (9:23)

ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ 9:23 ਦੇ ਵਾਕ “ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ” ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਦਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਿਆਨ ਦਿਓ, ਜਦਕਿ, 9:22 ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ “ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਕ੍ਰੋਧ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ [ਸਹਿ] ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾਸ ਦੇ ਲਈ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ।” ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਧੀਰਜ ਦਾ ਅਰਥ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ—ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰਤਨ ਬਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਾਸ ਦਾ ਬਰਤਨ ਬਣਨ ਦਾ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਬਰਤਨ ਜੋ ਨਾਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਬਰਤਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਮਹਿਮਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰਤਨ ਨਾਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰਤਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਕੰਮ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦ ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਖਿਰਕਾਰ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਨਾਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰਤਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਬਰਤਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ ਹੈ? (9:30-33)

ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਦੂਜਿਆਂ ਤੇ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਆਦਮ ਤੇ ਹੱਵਾਹ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕੀਤੀ, ਆਦਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਨੇ ਸੱਪ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ (ਉਤਪਤ 3:12, 13)। “ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ” ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ “ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲਾ ਬੋਝ ਅਰਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਧਰ ਦੇਣਾ . . . ਕਿਸੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੇ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ³⁹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਦੋਂ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। “ਇਹ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ।” “ਇਹ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ।” “ਸਮਾਜ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ।” ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਫਾਇਦੇ ਕਦੀ

ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਜੇ ਬਾਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਬਦਲੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ (ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ) ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਚਿੱਲਾਉਂਦੇ ਸਨ: “ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ ਸੀ”; “ਨਹੀਂ, ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ।” ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, “ਬਿੱਲੀ ਦੀ ਪੂਛ ਖਿੱਚਣੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇ!” ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਮੈਂ ਬਿੱਲੀ ਦੀ ਪੂਛ ਖਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ; ਉਹ ਖੁਦ ਪੂਛ ਖਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ।”⁴⁰

ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ 9:30-33 ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੌਣ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦਣ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲੱਦ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ “ਵਿਸ਼ਵਾਸ” ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ “ਕੰਮਾਂ” ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ “ਠੇਕਰ ਦਾ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਠੇਡਾ ਲੱਗਣ ਦੀ ਚੱਟਾਨ ਹੈ।”

ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੁਆਚੀ ਹੋਈ ਦਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਕਲਪਨਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਵੱਲ ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਬਿਸਕੁਟ ਹੈ, ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਏਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, “ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਬਿਸਕੁਟ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ!” ਹਰ ਸਮੇਂ, ਪਹਿਲੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਬਿਸਕੁਟ ਫੜ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਪਰ ਆਹ ਵੇਖ ਇੱਕ ਤੇਰੇ ਲਈ ਵੀ ਹੈ! ਬਸ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਲੈਣਾ ਹੈ!”

ਹੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲ ਵੇਖ ਕੇ ਸੋਚੀਏ, “ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਉਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਬਚੇ?” ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰੱਦਣਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਸ਼ੇਹੀਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖੁਦ ਹੀ ਨਿਕੰਮਾ ਬਣ ਜਾਈਏ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮਸੀਹਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਓ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਨਾ ਲਾਈਏ। ਮੈਂ ਕਠੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਸਾਫ ਸਾਫ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ: ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਭਟਕ ਗਏ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਦੇਸ਼ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਦੇਸ਼ੀ ਹੋ!

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਰਬਸੱਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ (9:30-33)

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਰਬਸੱਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਪਦੇ ਹਨ, ਆਰ. ਬੀ. ਕਵਿਪਰ ਨੇ ਕਿਹਾ,

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਦੇ ਰੱਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਦੋ ਛੇਵਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਛੱਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਟਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਗਰਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੂੰ ਹੀ ਫੜਾਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਨੂੰ ਨਾ ਫੜਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੇਠਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ।

... ਬੱਚੇ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਦੋਵਾਂ ਰੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੰਤ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਵੇਖਾਂਗਾ ਕਿ ਸੱਚ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਰੱਸੀਆਂ, ਆਖਿਰਕਾਰ, ਇੱਕੋ ਰੱਸੀ ਸਨ।⁴¹

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਜਿਮ ਮੈਕਗੁਗੈਨ, *ਦ ਬੁੱਕ ਆੱਫ ਰੋਮਨਜ਼*, ਲੁਕਿੰਗ ਇਨਟੂ ਦ ਬਾਈਬਲ ਸੀਰੀਜ਼ (ਲਿਊਬੋਕ, ਟੈਕਸਾਸ: ਮੈਨਟੈਕਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1982), 5. ²ਐਨ. ਟੀ. ਰਾਇਟ, *ਦ ਕਲਾਈਮੈਕਸ ਆੱਫ ਦੀ ਕੇਵਨੈਂਟ: ਕਰਾਇਸਟ ਆੱਫ ਦ ਲਾ ਇਨ ਪੈਲੀਨ ਥਿਆਲੋਜੀ* (ਮਿਨੀਐਪੋਲਿਸ: ਫਾਓਰਟ੍ਰਿਪ ਪ੍ਰੈਸ, 1993), 231. ³ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ। “ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 2:15 ਵਿਚਲੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰੋ। ⁵“ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ” ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸੀ। ⁶ਥਿਆਲੋਜੀਕਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆੱਫ ਦੀ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ, ਸੰਪਾ. ਗੋਰਹਾਰਟ ਕਿਟਲ ਅਤੇ ਗੋਰਹਾਰਟ ਫ੍ਰੇਡਰਿਕ, ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਜੈਡਰੀ ਡਬਲਿਊ ਬ੍ਰੈਮਿਲੇ (ਗ੍ਰੈਡਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1985), 57. ਵਿੱਚ ਜੇ. ਬੇਹਮ, “ਐਨਾਥੇਮਾ,” *7*ਡੋਗਲਸ ਜੇ. ਮੂ, ਰੋਮਨਜ਼, ਦ NIV ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗ੍ਰੈਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਜੈਡੋਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 2000), 292. ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ ਰੋਮੀਆਂ 9:3 ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜਾ ਘੱਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਆਦਾਤਰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਸਦਾ ਲਈ ਨਾਸ਼ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ⁸ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਜਿਸ ਮੇਰਾ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੇਬੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਟਾ ਸੁੱਟਾਂਗਾ (ਕੁਚ 32:33)। ⁹ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਮੈਂ ਰੋਪਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਹਾਂ। ¹⁰ਵਾਲਟਰ ਡਬਲਿਊ ਵੈੱਸਲ, ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਨੋਟਸ, ਦ NIV ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ, ਸੇਪ ਕੇਨੇਥ ਬਾਰਕਰ (ਗ੍ਰੈਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਜੈਡੋਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1985), 1719.

¹¹ਸ਼ਬਦ “ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨ” (*biothesia*, *ਹੁਈਓਥੈਸੀਆ*) ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (8:15 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ¹²ਕੁਝ ਪੁਰਾਤਨ ਖਰੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ “ਨੇਮ” (ਇਕਵਚਨ) ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੇਮ ਸੀ, ਇਹ ਉਹ ਨੇਮ ਸੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸੀਨਈ ਪਹਾੜ ਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਨਿਆ ਸੀ (ਕੁਚ 24:8)। ¹³ਡਬਲਿਊ. ਈ. ਵਾਇਨ, ਮੈਰਿਲ ਆੱਫ. ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਵਾਇਟ, ਜੂਨੀਅਰ, *ਵਾਇਨਸ ਕੰਪਲੀਟ ਐਕਸਪੋਜ਼ੀਟੋਰੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਓਲਡ ਆੱਫ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਡਸ* (ਨੈਸਵਿਲ: ਥੋਮਸ ਨੈਲਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1985), 563. (ਲਾਟ੍ਰੇਈਆ ਤੇ ਹੋਰ ਵੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਲਈ, 12:1 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ¹⁴ *ਦ ਇੰਟਰਪ੍ਰੇਟਰਸ ਬਾਈਬਲ*, ਜਿਲਦ 9, *ਐਕਟਸ, ਰੋਮਨਜ਼*, ਸੰਪਾ. ਜਾਰਜ ਆਰਥਰ ਬੁਟ੍ਰੀਕ (ਨੈਸਵਿਲ: ਅਬਿੰਗਦੇਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1954), 540 ਵਿਚ ਗੈਰਲਡ ਆਰ. ਕ੍ਰੈਗ, “ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦੀ ਰੋਮਨਜ਼।” ¹⁵ਵੈਸਲ, 1719. ¹⁶ਮੂ, 294. ¹⁷ਰਿਚਰਡ ਰੋਜਰਸ, *ਪੇਡ ਇਨ ਫੁਲ: ਕਮੈਂਟਰੀ ਆੱਫ ਰੋਮਨਜ਼* (ਲੰਬੋਕ, ਟੈਕਸਾਸ: ਸਨਸੈੱਟ ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਪ੍ਰੈਸ, 2002), 147. ¹⁸ਏਕਲੇਕਟੋਸਿਸ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸ਼ਬਦ “ਇਲੈਕਸ਼ਨ” “ਚੋਣ” ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ (ਵੇਖੋ KJV)। ਕੈਲਵਿਨਵਾਦੀ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ “ਇਲੈਕਸ਼ਨ” “ਚੋਣ” ਨੂੰ ਅਪਨਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਲਿਆ (8:29, 30 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਇਸ ਸ਼ਬਦ “ਇਲੈਕਸ਼ਨ” ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ “s” ਜੋੜ ਕੇ ਸ਼ਬਦ “ਸਲੈਕਸ਼ਨ” ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ। ¹⁹ਓਇਨ ਮੋਰਿਸ, *ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਰੋਮਨਜ਼* (ਗ੍ਰੈਡਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ

ਕੰਪਨੀ, 1988), 352. ²⁰ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 356.

²¹ਇਸ ਬੰਦ ਵਿੱਚ, "ਦਿਆਲ ਹਾਂ" (ἐλέεω, ਏਲੀਏਏ) ਅਤੇ "ਦਿਆਲ ਹੋਵਾਂਗਾ" (ἰοικτιρῶ, ਓਕਤੀਰੋ) ਬੋਝਾ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਏ ਹਨ। ²²ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸਨ (ਕੁਚ 9:13, 16), ਪਰ ਇਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ ("ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਲਿਖਤਾਂ") ਤਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ। ²³ਕੁਚ 9:16 ਵਿੱਚ, NASB ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ LXX ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ²⁴ਮੂ, 311. ²⁵ਮੌਰਿਸ, 361. ²⁶ਐਂਥਰੋਪੋਸ "ਆਦਮੀ" ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਰ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਦੋਵੇਂ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ²⁷ਵਿਦਵਾਨ ਇਹ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ "ਨਾਸ ਦੇ" ਭਾਂਡੇ ਕਿਸਨੇ "ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ" ਸਨ: ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ, ਸ਼ਤਾਨ ਨੇ, ਜਾਂ ਕਿਸ ਨੇ? ਜਦਕਿ ਆਇਤ 22 ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਇਤ 23 ਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਉੱਥੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਆਪ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਜਾਂ ਨਰਕ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ²⁸ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਰੋਮੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਲਿਖੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਲੀਸਿਆ ਵਿੱਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਗ਼ੈਰ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗ਼ੈਰ ਕੋਮਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ²⁹ਯਸਾਯਾਹ 10:23 ਦਾ ਸਧਾਰਨ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਹ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰੇਗਾ-ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਢਿੱਲਾ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ³⁰ਵਾਇਨ, 522-23. ਕੱਪੜਾ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਹੜਾ ਟੁਕੜਾ ਬਾਕੀ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੇ ਲਈ ਅੱਜ ਵੀ ਅਕਸਰ "ਬਕੀਆ" ਸ਼ਬਦ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

³¹"ਸਾਬਾਓਥ" ਨੂੰ "ਸਬਤ" ਦੇ ਨਾਲ ਉਲਝਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਸਾਬਾਓਥ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਲਸਕਰ," ਜੋ "ਫੌਜਾਂ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਮੈਕਕੋਰਡ)। NIV ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪਰਮੇਸੁਰ" ਹੈ। ³²ਮੌਰਿਸ, 374, ਨੰਬਰ. 135. ³³ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ: ਕੀ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਭਾਵ "ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਰਾ ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰੇ," "ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਰਾ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ," ਜਾਂ "ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਰਾ (ਨਿਆਮ) ਜੋ (ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ) ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ"? ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਮੂਸਾ ਦਾ ਸਰਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕਤਾ (ਮਸੀਹ) ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:24)। ³⁴ਵਾਇਨ, 606. ³⁵ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 441. ³⁶ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਰ ਸਭਨਾਂ ਆਮ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ: ਪਰਮੇਸੁਰ ਜੋ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ³⁷ਸੀ. ਈ. ਬੀ. ਕ੍ਰੈਨਫੀਲਡ, *ਰੋਮਨਜ਼: ਏ ਸਾਰਟਰ ਕਮੈਂਟਰੀ* (ਗ੍ਰੈਂਡਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈ ਰਡਮੈਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1985), 215. ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਦਯਾ ਦੇ ਹੋਰ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ, ਵੇਖੋ 11:30-32. ³⁸ਮੌਰਿਸ, 345. ³⁹ਐਮਬ੍ਰੋਸ ਬੀਰਸ, *ਲੀਓਨਾਰਡ ਲੂਇਸ ਲੈਵਿਨਸਨ, ਵੈਬਸਟਰਸ ਅਨਅਫ੍ਰੈਡ ਡਿਕਸਨਰੀ* (ਨਿਊਯਾਰਕ: ਕੋਲਿਅਰ ਬੁਕਸ, 1967), 206. ⁴⁰ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਇਸਤਰੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸਦਾ ਪਤੀ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਤੀ ਨੇ ਇੱਕ ਖਿੜਕੀ ਨੂੰ ਮੁੱਕਾ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਕੱਚ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੁਝੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਖਮੀ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਵੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਵੇਖ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।"

⁴¹ਕ੍ਰੈਗ ਬ੍ਰਾਇਨ ਲਾਰਸਨ ਸੰਪਾ., *ਇਲੱਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਪ੍ਰੀਚਿੰਗ ਐਂਡ ਟੀਚਿੰਗ* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਬੋਕਰ ਬੁਕਸ, 1993), 234 ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ।